

**Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy
na Slovensku**

Vajnorská 1, 815 70 Bratislava

Výzva k účasti na proteste

Vedenie odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku vyzýva členov zväzu, aby sa zúčastnili protestného zhromaždenia organizovaného KOZ SR na podporu kolektívneho vyjednávania o Kolektívnej zmluve vyššieho stupňa vo verejnej správe a štátnej službe na rok 2022.

V roku 2021 sa z dôvodu vysokých dosahov pandémie na štátny rozpočet však nepodarilo vyrokovať navýšenie platových taríf. Napriek sľubom z minuloročného kolektívneho vyjednávania, že východisková pozícia na zvýšenie tarifných platov v roku 2022 bude minimálne na úrovni inflácie, predstavitelia štátu neakceptovali našu požiadavku na zvýšenie platov a ani nepredložili žiaden iný návrh. Opätovná nulová valorizácia je vzhľadom na nepriaznivé platové hodnotenie zamestnancov verejného sektora a zhoršujúcu sa sociálno-ekonomickú situáciu obyvateľov Slovenska absolútne neprijateľná.

Z tohto dôvodu sa KOZ SR rozhodla, za podpory všetkých členských odborových zväzov, zorganizovať protestné zhromaždenie, ktoré sa uskutoční **o 14:30 na Námestí slobody v Bratislave v deň 2. kola kolektívneho vyjednávania o KZVS na rok 2022** (dátum bude spresnený, pravdepodobne po 18.10.2021).

REŠPEKT ZAMESTNANCOM -

REŠPEKT ODBOROM!

Prehľad požiadaviek KOZ SR vyplývajúcich z návrhu Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa pre verejnú správu

- **Skrátenie pracovného času** na 37 a ½ hodiny týždenne pri jednozmennej prevádzke, 36 a 1/4 hodiny týždenne pri dvojzmennej prevádzke a 35 hodín týždenne pri trojzmennej prevádzke alebo v nepretržitej prevádzke
- **Zvýšenie výmery dovolenky** na päť týždňov a šesť týždňov pri zamestnancovi, ktorý do konca kalendárneho roka dovŕši najmenej 33 rokov veku a zamestnancovi, ktorý sa trvale stará o dieťa. Zvýšenie výmery dovolenka na deväť týždňov pre pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca, vysokoškolského učiteľa, výskumného pracovníka a umeleckého pracovníka verejnej vysokej školy alebo štátnej vysokej školy, zamestnanca s najmenej vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa, ktorý vykonáva výskumno-pedagogickú činnosť alebo vedeckú činnosť, výskumnú činnosť a vývojovú činnosť na výskumnom pracovisku organizácie Slovenskej akadémie vied, verejnej výskumnej inštitúcie alebo štátnej rozpočtovej organizácie alebo štátnej príspevkovej organizácie uskutočňujúcej výskum zriadenej ústredným orgánom štátnej správy.
- **Navýšenie platových taríf** od 1. januára 2022 o 13 %. Záväzok, že zvýšenie platových taríf nebude mať nepriaznivý vplyv na výšku ostatných zložiek funkčných platov, ktoré boli zamestnancom priznané
- **Odstupné v podobe jedného funkčného platu** nad rámec zákona a ďalšia úprava v podnikovej kolektívnej zmluve
- **Odchodné v podobe jedného funkčného platu** nad rámec zákona a ďalšia úprava v podnikovej kolektívnej zmluve

- **Jeden deň plateného pracovného voľna** na žiadosť zamestnanca
- **Zvýšenie príspevku na doplnkové dôchodkové sporenie** na najmenej 3 % z objemu zúčtovaných plátov zamestnancov zúčastnených na doplnkovom dôchodkovom sporení
- **Zvýšený prídel do sociálneho fondu** na 1 % povinným prídelom a 0,5 % ďalším prídelom zo súhrnu hrubých plátov zúčtovaných zamestnancom na výplatu za kalendárny rok
- Možnosť dohodnúť v podnikovej kolektívnej zmluve **dennú výšku náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca vo vyššej percentuálnej sadzbe** ako ustanovuje zákon, najviac vo výške 80 % denného vymeriavacieho základu zamestnanca

Dôvody, z ktorých KOZ SR vychádza, na zvolanie protestného zhromaždenia.

- **Na základe ekonomických ukazovateľov** prognózovaných v júni 2021 sa predpokladá hospodársky rast pre rok 2022 vo výške 5,0 % (rast HDP, s. c.)
- Zastabilizovať sa má zamestnanosť. V roku 2022 by mala po predchádzajúcom poklese zamestnanosť narásť o 0,9 %
- Zlepšuje sa aj miera nezamestnanosti a v roku 2022 by mala dosiahnuť 6,3 % (podľa výberového zisťovania pracovných síl), čo je úroveň nižšia ako v roku 2020
- Očakáva sa nárast priemerným mesačným nominálnych miezd v národnom hospodárstve o 4,1 % a reálnych miezd o 1,2 %
- **Rast cien** na Slovensku je jedným z najvyšších, na rok 2022 sa predpokladá rast cien o 2,9 %
- Najaktuálnejšie augustové 2021 údaje (rast cien za august o 3,8 %) však ukazujú, že rast cien v roku 2021 bude vyšší, ako sú prognózy z júna 2021
- V priebehu vyjednávania v roku 2020 zástupcovia zamestnávateľa deklarovali, že sa budúca valorizácia bude začínať na percente, ktoré zohľadňuje nárast cien, ktorý nebol nijako kompenzovaný rastom plátov od 1. januára 2021
- Ignorovanie vývoja inflácie spôsobí pokles v reálnych mzdách zamestnancov, čo znamená, že reálne si ľudia za svoje platy nakúpia menej tovarov a služieb ako v predchádzajúcom roku. Klesne kúpyschopnosť obyvateľstva
- **Vláda SR navyšuje výdavky verejnej správy** napríklad nákupom pásových vozidiel za 2 mld. €, antigénovým testovaním za 546 mil. €, očkovacou lotériou za 26 mil. € aj miliardovým nákupom stíhačiek F-16
- **Vláda SR redukovala osobné náklady verejnej správy o 10 %**, čo znamenalo najmä prepúšťanie zamestnancov, pričom pravidelne

deklaruje, že chce profesionálnu verejnú správu s kvalitnými a dobre zaplattenými zamestnancami

- Priemerné mzdy vo verejnom sektore sú nižšie ako v súkromnom a v nasledujúcich rokoch sa predpokladá nižší rast miezd vo verejnom sektore ako v súkromnom. To ešte prehĺbi rozdiely odmeňovaní medzi súkromným a verejným sektorom
- **Prepadnutie platových taríf pod minimálnu mzdu.** V základnej stupnici platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme budú pri minimálnej mzde 646 € v roku 2022 pod jej úrovňou 1 až 4 platová trieda a v platových tarífach štátnych zamestnancov to bude 1 a 2 platová trieda
- KOZ SR predpokladá, že valorizácia o 13 % predstavuje zvýšené náklady verejnej správy o 760 mil. €, pričom až 56 % z objemu navýšenia platov sa vráti do rozpočtu verejnej správy prostredníctvom daní a odvodov

Minimálna mzda a odmeňovanie:

- **Vláda SR zmenila tzv. automat na stanovenie minimálnej mzdy,** pokiaľ nedôjde k dohode sociálnych partnerov, zo 60 % priemernej mzdy v národnom hospodárstve na 57 %, čo znamenalo zníženie minimálnej mzdy na rok 2022 z 680 € na 646 €. Minimálna mzda na rok 2022 tak oproti predchádzajúcemu roku vzrastie len o 23 €
- **Od roku 2022 sa zmrazujú mzdové zvýhodnenia za prácu v sobotu, nedeľu a nočnú prácu**
- **Znižuje sa aj rast minimálnych mzdových nárokov medzi jednotlivými stupňami náročnosti práce**
- V európskom porovnaní (Eurostat) **Slováci zarábajú 4. najnižšie hrubé priemerné mzdy** (v roku 2020). Za Slovenskom je len Bulharsko, Turecko a Lotyšsko. **Zohľadnením nákupnej sily slovenského eura Slováci zarábajú najnižšie hrubé priemerné mzdy spomedzi sledovaných európskych krajín** (na roku 2020) – Slovensko v roku 2020 malo podľa Eurostatu najnižšie hrubé priemerné zárobky v parite kúpnej sily. V roku 2020 nás zárobkami v parite kúpnej sily predbehlo aj Bulharsko

- Odhaduje sa, že **reálne mzdy** vzrastú v roku 2022 len veľmi mierne, o 1,2 %. Pokiaľ valorizácia miezd nebude vyššia ako rast cien, hrozí zamestnancom, že reálne im mzdy vôbec nevzrastú a môžu dokonca poklesnúť

Vláda a odbory:

- Vláda SR svojimi legislatívnymi zmenami **oslabila postavenie odborov na podnikovej úrovni**
- **Sociálny dialóg je udržiavaný na veľmi nízkej formálnej úrovni**, čo má za následok, že legislatíva je prijímaná bez odbornej diskusie s odbormi, často sa obchádza celý legislatívny proces a zmeny, ktoré sa dotýkajú zamestnancov, sa presadzujú cez poslanecké zmeny v zákonoch
- **Zrušili sa extenzie kolektívnych zmlúv**, ktoré nastavovali spravodlivé pracovné podmienky v odvetviach a udržiavali férovú konkurencieschopnosť podnikov
- Vláda SR zmenami v zákone o tripartite zaviedla **nerovnaké postavenie členov na tripartite**, keďže členovia, ktorí nespĺňajú reprezentatívnosť aspoň 100 000 zamestnancov, sa môžu napriek tomu prihlásiť do tripartity a získať v nej členstvo